

Towarzystwo Naukowe w Toruniu

87-100 Toruń, ul. Wysoka 16, tel.: +48 56/622 39 41

e-mail: tnt.biuro@wp.pl, dyrektor@tnt.torun.pl

Toruń 07.02.2022 r.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu, najstarsza czynna instytucja naukowa w północnej Polsce, ze zdumieniem i oburzeniem przyjmuje pomysł przekazania Węgrom przechowywanego w zbiorach Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu kodeksu pergaminowego z drugiej połowy XV wieku „Epistola de laudibus Augustae Bibliothecae” autorstwa florentyńczyka Naldo Naldiego. Pomysł ten zawarty jest w projekcie ustawy złożonym w Sejmie RP i motywowany m.in. tym, że dzieło Naldiego „nie ma ścisłego związku z historią Polski”.

Kodeks Naldiego stanowił część wspaniałej biblioteki króla węgierskiego Macieja Korwina (zm. 1490), która po śmierci króla, zwłaszcza po zdobyciu Węgier przez Turków osmańskich, uległa stopniowo częściowemu rozproszeniu. Obecnie największe jej fragmenty znajdują się we Włoszech i w Austrii. W Toruniu kodeks Naldiego znalazł się prawdopodobnie w drugiej połowie XVI wieku, nabyty w Wiedniu przez nieznanego z imienia patrycjusza toruńskiego, a następnie przekazany do biblioteki tworzonego wówczas Toruńskiego Gimnazjum Akademickiego, jednej z najważniejszych półwyższych uczelni w środkowej Europie.

Kodeks Naldiego jest związany z historią Polski, ponieważ ściśle łączy się z historią Torunia. Jest świadectwem humanistycznych i renesansowych zainteresowań toruńskiego mieszczaństwa, odegrał ważną rolę w działaniu toruńskiego Gimnazjum Akademickiego i – jako utwór poświęcony bibliotece – stał się podwaliną gimnazjalnej biblioteki. Biblioteki szkoły, w której w XVII i XVIII wieku studiowali liczni studenci z ziem Korony Węgierskiej. Wiele przekazów źródłowych wskazuje na żywe funkcjonowanie dzieła Naldiego w kulturalnym i naukowym życiu Grodu Kopernika. Wywodząc się z biblioteki króla Macieja Korwina, znajdując się przez stulecia w Toruniu, jest „Epistola de laudibus Augustae Bibliothecae” nie tylko żywą ilustracją rzymskiej maksymy „habent sua fata libelli”, ale dowodem wielusetletnich powiązań kulturowych w tej części Europy, przede wszystkim kontaktów między Polską i Węgrami.

W tej roli miejsce dzieła Naldiego jest zdecydowanie w Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu!

Prezes TNT

Prof. dr hab. Andrzej Radziwiński

PREZES
Towarzystwa Naukowego w Toruniu
prof. dr hab. Andrzej Radziwiński

Sekretarz Generalny TNT

Prof. dr hab. Krzysztof Kopiński

SEKRETARZ GENERALNY
Towarzystwa Naukowego w Toruniu
prof. dr hab. Krzysztof Kopiński